ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 5.7.2021 г.
COM(2021) 356 final

2021/0176 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. по отношение на ограниченията за достъп до водите на Съюза

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 относно общата политика в областта на рибарството[1] се предвижда дерогация за зоната от 12 морски мили на държавите членки (териториални води) от общото правило за равен достъп за риболовните кораби на Съюза до водите и ресурсите на Съюза, посочено в член 5, параграф 1 от същия регламент. С дерогацията се дава право на държавите членки да ограничат риболова в зоната от 12 морски мили до определени кораби. Ограниченията, въведени от държавите членки въз основа на дерогацията, са намалили натиска от риболов в повечето биологично уязвими зони и са допринесли за икономическата стабилност на дребномащабните крайбрежни риболовни дейности.

В член 5, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 се предвижда подобна дерогация за водите до 100 морски мили от изходните линии на най-отдалечените региони на Съюза, посочени в член 349, първа алинея от Договора. По силата на дерогацията на държавите членки се дава право да ограничат риболова до кораби, които са регистрирани в пристанищата на тези територии.

Дерогациите са в сила до 31 декември 2022 г. и целта на настоящото предложение е да се избегне прекъсването на специфичния режим на достъп, установен в член 5, параграфи 2 и 3. С него се предлага съответните разпоредби на регламента да бъдат изменени така, че периодът, през който държавите членки могат да ограничават достъпа до своите води съгласно разпоредбите, да бъде удължен.

Целите на специалния режим са точно толкова обосновани, колкото са били през предходните десетилетия. Това се дължи на настоящия природозащитен статус на много запаси, продължаващата уязвимост на крайбрежните води и текущите проблеми в крайбрежните райони, които са силно зависими от рибарството и е малко вероятно да се облагодетелстват от развитието на други икономически дейности. Промяната на настоящите разпоредби крие голям риск от нарушаване на равновесието, което се е установило след въвеждането на този специален режим.

Поради това предложението има за цел да удължи срока на действие на настоящите дерогации с още 10 години.

Освен това се предлага изменение на приложение I към Регламент (ЕС) № 1380/2013. В приложение I за всяка държава членка са определени географските зони в рамките на крайбрежните води на други държави членки, в които те могат да извършват риболовни дейности, както и видовете, към които могат да насочат своите риболовни дейности. Настоящото изменение взема предвид излизането на Обединеното кралство от Европейския съюз, както и съвместното съобщение на Италия и Гърция до Комисията от 9 юни 2020 г. във връзка с достъпа на италиански риболовни кораби до териториалните води на Гърция, което е отразено в двустранното споразумение между двете държави членки. И накрая, в съответствие с решението на Съда по дело C-457/18[2] бележките под линия в приложение I, отнасящи се до арбитражното споразумение

[1] ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22.

[2] Решение на Съда от 31 януари 2020 г., Република Словения/Република Хърватия, C-457/18, EU:C:2020:65, т. 102—104.

между Словения и Хърватия, подписано на 4 ноември 2009 г. в Стокхолм, следва да бъдат заличени, тъй като ЕС не е компетентен по граничните въпроси.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

Правното основание на настоящото предложение е член 43, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Съгласно член 3, параграф 1, буква г) от ДФЕС ЕС разполага с изключителна компетентност за опазването на морските биологични ресурси в рамките на общата политика в областта на рибарството (ОПОР). Предложението попада в обхвата на тази изключителна компетентност, поради което принципът на субсидиарност не се прилага.

Тъй като предложението се отнася предимно до ограничено във времето удължаване на срока на мярка, която вече съществува в Регламент (ЕС) № 1380/2013, няма опасения с оглед на принципа на пропорционалност.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Събиране и използване на експертни становища**

През втората половина на 2020 г. държавите членки бяха приканени да предоставят информация за ограниченията, прилагани от тях по силата на член 5, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 1380/2013. От 16 държави членки бяха получени мнения, като те потвърдиха необходимостта от непроменено продължаване на настоящия режим на дерогациите. Единственото изключение беше изменение на приложение I към Регламент (ЕС) № 1380/2013, поискано от Италия и Гърция, за да се отрази достъпът до гръцките териториални води в Егейско море, Йонийско море и Либийско море.

През декември 2020 г. Научният, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) представи доклад за социалното измерение на ОПОР[3]. Наред с другото, в доклада беше обсъдено дали ограниченията, въведени от държавите членки в съответствие с член 5, параграф 2 от регламента, са могли да спомогнат за съхраняването на традиционните риболовни дейности на крайбрежните флотове и по този начин за запазването на социалната и икономическата инфраструктура на тези райони.

НТИКР посочи, че приносът на ограниченията не може да бъде оценен, тъй като е необходим допълнителен анализ и трябва да се вземат предвид много други фактори, които оказват влияние. Експертите обаче стигнаха до заключението, че нито една държава членка не е докладвала за конфликти във връзка с член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013. НТИКР отбеляза, че въпросното правило, което е в сила от началото на 70-те години на миналия век и беше включено още в първия основен регламент за ОПОР през 1982 г. и след това във всяка преразгледана версия на този регламент (през 1992, 2002 и 2013 г.), се приема добре от държавите членки и предотвратява конфликти между тях.

[3] https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/43805/2672864/STECF+20-14+-+Social+dimension+CFP.pdf/a68c6c42-6b64-41fc-b5a0-b724c71aa78e

- **Оценка на въздействието**

Както вече е посочено в пътната карта за тази инициатива[4], с предложението се удължава продължителността на настоящия режим, което беше направено и през 2012 г. с изменение на предишния регламент за ОПОР[5]. Измененията на приложение I се ограничават до отразяване на последните промени в управлението на териториалните води. Поради това не беше необходима оценка на въздействието.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Мярката не поражда допълнителни разходи за Съюза.

2021/0176 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. по отношение на ограниченията за достъп до водите на Съюза

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[6],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) В съответствие с правилата на общата политика в областта на рибарството риболовните кораби на Съюза имат равен достъп до водите и ресурсите на Съюза.

(2) В Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета[7] се предвиждат дерогации от правилото за равен достъп при следните обстоятелства.

---

4 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12533-Политика-на-ЕС-в-областта-на-рибарството-разширяване-на-режима-за-достъп-до-водите_bg

5 Регламент (ЕС) № 1152/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 2371/2002 на Съвета относно опазването и устойчивата експлоатация на рибните ресурси в рамките на общата политика в областта на рибарството.

6 ОВ C , г., стр. .

(3) Във водите, простиращи се до 12 морски мили от изходните им линии, държавите членки имат право да ограничат риболова до риболовните кораби, които традиционно извършват риболов в тези води с достъп от близките пристанища.

(4) Държавите членки също така имат право да ограничат достъпа до водите до 100 морски мили от изходните линии на най-отдалечените региони на Съюза, посочени в член 349 от Договора, до кораби, които са регистрирани в пристанищата на тези територии.

(5) Съществуващите правила, ограничаващи достъпа до ресурси в 12-милните зони на държавите членки, са били в полза на опазването на ресурсите, като са ограничили риболовното усилие в най-уязвимата част от водите на Съюза. Тези правила спомагат и за съхраняване на традиционните риболовни дейности, от които е силно зависимо социално-икономическото развитие на някои крайбрежни общности.

(6) Съществуващите ограничения на достъпа до морските биологични ресурси около най-отдалечените региони на Съюза, посочени в член 349, първа алинея от Договора, са допринесли за съхраняване на местната икономика на тези територии предвид тяхната структура и социално-икономическото им състояние.

(7) Срокът на действие на съществуващите дерогации относно ограниченията на достъпа до водите на Съюза ще изтече на 31 декември 2022 г. Срокът на действие на дерогациите обаче следва да бъде удължени с още десет години, за да се гарантира непрекъснатостта на сегашните защитни мерки и да се избегне нарушаване на равновесието, което се е установило след въвеждането на този специален режим.

(8) Приложение I към Регламент (ЕС) № 1380/2013 следва да бъде изменено вследствие на оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и в съответствие със съвместно искане от Италия и Гърция във връзка с достъпа на италиански кораби до Йонийско, Егейско и Либийско море.

(9) Поради това Регламент (ЕС) № 1380/2013 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) № 1380/2013 се изменя, както следва:

(1) В член 5, параграфи 2, 3 и 4 срокът „31 декември 2022 г.“ се заменя със срока „31 декември 2032 г.“

(2) Приложение I се заменя с текста на приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на седмия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

---

[7] Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22).

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки от 1 януари 2023 г.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*